

AAN De Minister van Financiën,

Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

DATUM 19 augustus 2015

ONS KENMERK z2015-00544

CONTACTPERSOON

UW BRIEF VAN 15 juli 2015

UW KENMERK

ONDERWERP Wetgevingsadvies – ontwerpbesluit ter implementatie van de richtlijn herstel en afwikkeling van banken en beleggingsondernemingen

Geachte,

Bij brief van 15 juli 2015 heeft u op grond van het bepaalde in artikel 51, tweede lid van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) het College bescherming persoonsgegevens (CBP) gevraagd te adviseren op het *ontwerpbesluit ter implementatie van de richtlijn herstel en afwikkeling van banken en beleggingsondernemingen* (hierna: ontwerpbesluit). Hiermee voldoe ik aan uw verzoek.

Achtergrond

Het CBP heeft eerder (zie hieronder) geadviseerd over wetsvoorstellen waarbij financiële instellingen het burgerservicenummer (BSN) willen verwerken.

Het CBP heeft op 23 maart 2010 geadviseerd over het wetsvoorstel *Wet gebruik burgerservicenummer in de financiële sector* (z2010-00096). Dat wetsvoorstel beoogde het gebruik van het BSN door kredietinstellingen, verzekeraars, gevolmachtigde agenten of ondergevolmachtigde agenten alsmede van enkele beheervoorzieningen van het BSN-stelsel te regelen. Het CBP had bezwaar tegen het wetsvoorstel, omdat de noodzaak van het gebruik van het BSN niet was aangetoond. Het wetsvoorstel is niet ingediend.

Op 4 oktober 2011 heeft het CBP geadviseerd over het wetsvoorstel *gebruik burgerservicenummer bij het depositogarantiestelsel* (z2011-00754). Onder meer de noodzaak voor het beperkte BSN-gebruik van rekeninghouders *uitsluitend* voor het depositogarantiestelsel door banken was in dat wetsvoorstel voldoende aangetoond.

Op 7 augustus 2014 heeft het CBP geadviseerd over het wetsvoorstel *wijziging van de Invorderingswet (IW 1990) en de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir)* (z2014-00476). De noodzaak van het verwerken van het BSN (door banken) *uitsluitend* voor de “eenbankmaatregel”

werd onderbouwd in diverse PIA's. Het CBP adviseerde echter om deze motivering expliciet op te nemen in de memorie van toelichting van het wetsvoorstel.

Inhoud ontwerpbesluit¹

Het thans voorliggende ontwerpbesluit bevat, in aanvulling op de Implementatiewet Europees kader voor herstel en afwikkeling, de implementatie van enkele onderdelen van de richtlijn herstel en afwikkeling (hierna: richtlijn)². Het betreft in het kader van de bedrijfsvoering van de financiële instellingen een nadere regeling voor herstelplanning en het opleggen van de verplichting tot het bijhouden van gegevens met betrekking tot financiële contracten, een nadere regeling met betrekking tot het nationale afwikkelingsfonds en de heffing ten behoeve van dat fonds, het verwerken van persoonsgegevens (zoals het gebruik van het BSN) en tot slot het vaststellen van de boetecategorie met betrekking tot de nieuwe voorschriften in het kader van de implementatie van de richtlijn en de handhaving van de gedelegeerde verordening 2015/63, die ziet op de berekening van de bijdragen aan het afwikkelingsfonds.

Beoordeling

Voor zover relevant zal hieronder worden ingegaan op de aspecten uit het ontwerpbesluit die de Wbp-normen raken.

Algemeen

Bij diverse wetgevingsadviezen, waaronder ook de eerder genoemde wetgevingsadviezen (onder het kopje "achtergrond") heeft het CBP gewezen op het belang dat het BSN niet een algemeen persoonsnummer zal worden binnen, maar zeker ook niet buiten, het publieke domein.

1. Nu met dit ontwerpbesluit weer wordt overwogen het BSN door niet-overheidsinstellingen (zoals: banken, verzekeraars en beleggingsondernemingen) voor welbepaalde doelen te laten verwerken, wil het CBP nogmaals wijzen op het feit dat het BSN geen algemeen persoonsnummer buiten de publieke sector mag worden, zoals de wetgever dat ook expliciet heeft bepaald. Het CBP legt dan ook extra de nadruk op een deugdelijke motivering voor de noodzaak van het BSN-gebruik buiten de overheid.

In de nota van toelichting wordt deze motivering in een aparte paragraaf³ uiteengezet: "In beide bepalingen is beoogd de verwerking van persoonsgegevens en het gebruik van het BSN te beperken tot een strikt omschreven doel alsmede het gebruik alleen mogelijk te maken, indien noodzakelijk in het belang van polishouders onderscheidenlijk schuldeisers. (...) Ten aanzien van banken en beleggingsondernemingen geldt dat een afwikkeling van de onderneming grote gevolgen kan hebben voor schuldeisers van de onderneming. (...) Ten behoeve van de effectieve afwikkeling kan het noodzakelijk zijn schuldeisers, voor zover het natuurlijke personen betreft, te identificeren. (...) Ook

¹ Zie: nota van toelichting van dit ontwerpbesluit.

² Richtlijn nr. 1 2014/59/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het herstel en de afwikkeling van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Richtlijn 82/891/EEG van de Raad en de Richtlijnen 2001/24/EG (...).

³ Zie: nota van toelichting van dit ontwerpbesluit, p. 8-10 (paragraaf 3).

hiervoor geldt dat rechthebbenden op schadeloosstelling efficiënt (lees: zo snel mogelijk) kunnen worden geïdentificeerd teneinde hun rechten vast te stellen en tot compensatie over te gaan. Verwerking van persoonsgegevens als het BSN (en zo nodig de mogelijkheid van het gebruik van DIGID) is hierbij onontbeerlijk."

Het CBP acht de noodzaak voor het BSN-gebruik *uitsluitend* ten behoeve van de effectieve afwikkeling van een onderneming voldoende onderbouwt; dit met inachtneming van de onderstaande adviespunten 2 en 3.

Verwerking BSN door banken, verzekeraars en beleggingsondernemingen

In de nota van toelichting van het ontwerpbesluit⁴ staat vermeld dat in de artikelen 3:201a en 3A:63 van de Wet op het financieel toezicht (Wft) een grondslag is opgenomen om bij algemene maatregel van bestuur regels te stellen ten behoeve van de afwikkeling van banken en verzekeraars te verwerken persoonsgegevens. In artikel II van het ontwerpbesluit staat dat een entiteit⁵ in afwikkeling of De Nederlandse Bank (DNB) voor de identificatie van schuldeisers persoonsgegevens kan verwerken alsmede gebruik kan maken van het BSN, indien zij daarover beschikt. Vervolgens bepaalt artikel 7j van het ontwerpbesluit dat een verzekeraar ten aanzien waarvan de noodregeling of het faillissement is uitgesproken voor de identificatie van polishouders persoonsgegevens kan verwerken alsmede gebruik kan maken van het BSN.

2. De wetgever heeft in de memorie van toelichting van de Wbp bepaald dat, omdat het gebruik van persoonsnummers (zoals het BSN) extra risico's met zich mee kan brengen voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de verwerking van persoonsgegevens voor andere doeleinden dan de uitvoering van de betreffende wet alleen mogelijk is voor zover dat bij de wet is bepaald. Dit betekent dat een afweging op het niveau van de formele wetgever vereist is. Eventuele andere gebruiksdoeleinden dienen derhalve door de formele wetgever zelf te worden vastgesteld.⁶

In de nota van toelichting staat vermeld dat in de Wft een wettelijke grondslag is gecreëerd om persoonsgegevens te verwerken, het BSN is echter in dit verband noch expliciet genoemd in de bovengenoemde wetsartikelen, noch in andere wetgeving. Er is derhalve geen wettelijke grondslag voor het verwerken van het BSN voor de in het ontwerpbesluit omschreven doeleinden. Zonder deze wettelijke grondslag mag het BSN niet verwerkt worden. Het CBP adviseert u te zorgen voor de noodzakelijke wettelijke grondslag.

⁴ Zie: nota van toelichting van dit ontwerpbesluit, p. 8.

⁵ Zie artikel 1:1 Wft: entiteit voor risico-acceptatie: instelling, niet zijnde een verzekeraar, die door een verzekeraar overgedragen risico's accepteert en de acceptatie van die risico's uitsluitend financiert door van derden gelden aan te trekken terzake waarvan de terugbetalingsverplichtingen zijn achtergesteld bij de betalingsverplichtingen die ontstaan uit het accepteren van de overgedragen risico's; entiteit voor risico-acceptatie met zetel in een niet-aangewezen staat: entiteit voor risico-acceptatie met zetel in een staat die geen lidstaat is die niet op grond van artikel 2:54d, tweede lid, is aangewezen als staat waar toezicht op entiteiten voor risico-acceptatie wordt uitgeoefend dat in voldoende mate waarborgen biedt ten aanzien van de belangen die deze wet beoogt te beschermen

⁶ Kamerstukken II 1997-1998, 25 892, nr. 3, p. 128.

DATUM 19 augustus 2015
ONS KENMERK z2015-00544

3. In de nota van toelichting staat vermeld dat DNB voor de identificatie van schuldeisers persoonsgegevens kan verwerken alsmede gebruik *kan* maken van het BSN, indien zij daarover beschikt. Het gebruiken van een kan-bepaling staat op gespannen voet met de vereiste noodzaak voor het verwerken van het BSN voor de in het ontwerpbesluit omschreven dienstverlening. Het CBP adviseert om dit nader toe te lichten of aan te passen in de nota van toelichting.

Conclusie

Het CBP adviseert u niet tot indiening van het voorstel over te gaan, dan nadat daarin met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

Hoogachtend,
Het College bescherming persoonsgegevens,
Voor het College,

Lid van het College